

49-TÌM HIỂU SÁCH ÉT-TE

Chúng ta bắt đầu phần các tác phẩm văn chương với Sách Tobia và Sách Giuditha (theo quy điển Công Giáo) nhưng tôi theo quy điển của Hebrew để bắt đầu phần này với sách Ét-te và bỏ qua hai sách kia vì Ét-te liên kết hai phần lịch sử và tác phẩm của bộ Cựu Ước rõ nét hơn.

Ét-te là một cuốn tiểu thuyết “đi sát với sự thật hơn nhiều sách lịch sử. Cho dù những biến cố trong sách là hư cấu, chúng nói lên được những lo âu, oán hận và hy vọng mà những người Israen tản mác bốn phương đã từng áp ủ qua bao nhiêu thế kỷ, cách riêng vào những thời bách hại”. (Lời Chúa Cho Mọi Người trang 712)

Cuốn sách mở đầu với bữa tiệc của hoàng tử trần gian: vua Asuêrô và kết thúc với bữa tiệc của hoàng tử của Chúa: ông Moócđôkhai. Quan Haman được thăng quan tiến chức một thời gian; nhưng cuối cùng thì ông Moócđôkhai được trọng vọng. Khi đọc câu chuyện này, hãy để ý đến sự đảo lộn trong lịch sử nhân loại và chiến thắng cuối cùng của dân Chúa chọn.

Ét-te giống ông Giuse và Vua Đavít. Chúa dẫu mỗi người cho mục đích của Ngài. Khi thời gian chín mùi, Ngài đưa họ ra ánh sáng để thực hiện chương trình của Ngài. Thí dụ, Chúa dẫu ông Giuse trong ngục tối ở Aicập nhưng khi hoàn cảnh đã sẵn sàng, Ngài đặt ông lên làm Thủ Tướng của nước đó. Chúa luôn có người trừ bị sẵn cho việc thực hiện ý định của Ngài. Đôi khi đó là nam nhân như ông Giuse hay ông Môsê. Đôi khi đó là phụ nữ như bà Anna, hay Ét-te, hay Đức Maria. Nhìn lại lịch sử Giáo Hội chúng ta sẽ thấy các người như Giáo Hoàng Gioan 23, Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, hay Mẹ Têrêsa... có vẻ như Chúa đã chuẩn bị họ và giữ họ trong bóng tối cho đến đúng thời điểm mới tung họ ra.

Hoàng hậu Ét-te nổi bật lên như người được Chúa chọn. Bà dịu dàng và thủy mị (sweet and winsome). Bà đến vương quốc đúng buổi đúng thời (4:14). Và bà tự quyết định hy sinh cho đại cuộc. “Có chết con cũng đành” (4:16).

Có hai người phụ nữ tuyệt vời nắm tay nhau đại diện cho Dân Chúa chọn. Đó là hai bà Rút và Ét-te. Bà Rút trở nên tổ mẫu của Đấng Giải Phóng Israen và Bà Et-te cứu dân tộc mà từ đó Đấng Cứu Thế sẽ được sinh ra. Chúa cẩn thận gìn giữ quốc gia này qua nhiều thế kỷ với mục đích để chúc phúc cho toàn thế giới. Họ không thể bị xóa sổ trước khi họ mang Đấng Cứu Thế vào đời. Đó không phải là chương trình mà Chúa muốn. Bởi thế Chúa gìn giữ họ theo như lời Ngài hứa với tổ phụ Abraham.

Thời điểm sách này được viết ra cũng như tác giả của sách không ai biết cả. Nếu đặt trong bối cảnh lịch sử ta có thể đặt nó giữa hai chương sáu và bảy của sách Ét-ra. Để so sánh chúng ta sẽ thấy, khoảng không quá 50 ngàn người Dothái bị lưu đày từ Babylon trở về theo sắc chỉ của hoàng đế Kyrô. Rất nhiều người trong họ sinh ra ở Babylon trong thời lưu đày và làm ăn buôn bán lập nghiệp ở đó nên họ không hề hờn phẫn khởi gì cho lắm để băng qua sa mạc về bắt đầu lại cuộc đời ở miền đất của cha ông họ. Nếu tất cả những người lưu đày trở về quê hương, thì đã không có cuốn sách Ét-te này.

Tựa cuốn sách được đặt từ tên của một bé gái Dothái mồ côi được trở thành hoàng hậu của Nước Ba Tư. Tên Ét-te có nghĩa là “vì sao” (the star).

Có người cho rằng tất cả những biến cố xảy ra trong sách này chung quanh ba dịp lễ tiệc:

1. Buổi tiệc của vua Asuêrô (C.1-2)
2. Buổi tiệc của hoàng hậu Ét-te (C.7)
3. Buổi tiệc Purim (C.9)